

Кириллова О. В. КРОСС-МЕДИЙНЫЙ ХАРАКТЕР ДЕЯТЕЛЬНОСТИ «THE NEW YORK TIMES».

Предложен системный анализ конвергентной деятельности медиаресурса «The New York Times». Рассмотрены как современные аспекты функционирования издания, так и факторы, исторически влияющие на формирование системы кросс-медийной практики производства контента и взаимодействия с аудиторией и рекламодателями. Обращено внимание на тот факт, что понятийный аппарат кросс-медийной деятельности нуждается в уточнении и расширении. «The New York Times» подано как совокупность технологических процессов, выстроенных вокруг бумажной версии издания, которая все еще остается главным носителем бренда.

Ключевые слова: кросс-медиа, конвергенция, мультимедиа, «The New York Times», Интернет.

Kyrylova O. THE NEW YORK TIMES' CROSS-MEDIA ACTIVITIES: GENESIS AND MODERN CONDITION.

The systematic analysis convergent media resource «The New York Times» is proposed. The modern aspects of the publication and the factors that have historically influenced the system of cross-media content production practices and interaction with the audience and advertisers are considered. The conceptual apparatus of the cross-media activities requires its refinement and extensions. «The New York Times» is presented as a set of processes, built around a paper version of the newspaper, that is a major carrier brand.

Keywords: cross-media convergence, media, The New York Times, Internet.

UDC 070: 004.738.5+004.4'27

**THE NEW YORK TIMES' CROSS-MEDIA ACTIVITIES:
GENESIS AND MODERN CONDITION**

Oksana Kyrylova

*Oles Honchar Dnipropetrovsk National University,
13, Naykova Str., Dnipro, 49050, Ukraine
kyrylova_o@fszmk.dnulive.dp.ua*

Research methodology. The systematic analysis convergent media resource «The New York Times» is proposed. The modern aspects of the publication and the factors that have historically influenced the system of cross-media content production practices and interaction with the audience and advertisers are considered.

Results. Media practice «The New York Times», corresponding to the modern understanding of the cross-media system is the interesting phenomenon for scientific knowledge. This process is in a permanent state of transformation as the factor in the creation and distribution of media trends and a shining example of a holistic vision for the development of media activity.

Novelty. It is for the first time that the systematic analysis of the traditions of the introduction of cross-media technologies in the publishing process is undertaken.

The practical significance. The results of the investigation can be used for further study of cross-media systems.

Надійшла до редколегії 04.09.16.

УДК 070.1:[82-92:17.035.3]

**РЕСУРСИ ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ У ДОСЛІДЖЕННІ
ПУБЛІЦИСТИЧНОГО ТЕКСТУ: МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ**

А. В. Коник, здобувач кафедри зарубіжної преси та інформації

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, м. Львів, 79000, Україна*

Виділено та проаналізовано основні ресурси історичної пам'яті, які розглянуто як своєрідні маркери вивчення публіцистичного тексту, концептуального прочитан-

© Коник А. В., 2016

ня дискурсу історичної пам'яті у сучасній публіцистиці. Дослідження використання й інтенсифікації тих чи інших ресурсів історичної пам'яті дає можливість простежити зміну світоглядних орієнтирів і настроїв, динаміку переосмислення інтерпретацій історичних фактів і подій з боку публіцистів та журналістів.

Ключові слова: ресурси історичної пам'яті, публіцистика, літературно-художня та суспільно-політична періодика, інтерпретація минулого, метод.

Постановка проблеми. Дослідження впливу опінієтворчої публіцистики на процеси формування, осмислення та трансформації історичної пам'яті недостатньо розроблені та мало інтегровані в дослідженнях соціальної комунікації в Україні, хоча поняття історичної пам'яті давно увійшло в суспільний дискурс та стало об'єктом наукового дослідження саме завдяки засобам масової інформації. Авторами значної кількості публікацій про історичну пам'ять є журналісти, публіцисти та літератори, оскільки ця тема вийшла далеко за межі наукових студій і фахових видань.

Ставимо собі за мету виділити і охарактеризувати ресурси історичної пам'яті, які трактуємо як своєрідні маркери для концептуального прочитання публіцистичного дискурсу історичної пам'яті.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретичну основу нашого дослідження складає концепція “колективної пам'яті” М. Гальбакса [8], яка постанала у сфері соціології, теорії ментальностей, семіотиці, теорії комунікації й інших гуманітарних науках. Історик П. Нора [6], філософ Т. Адорно [1], літературознавець П. Гаттон [9], дослідники в галузі медіакомунікацій Б. Зелізер [11], А. Ерл [10], розглядають складний комплекс проблем, з яким пов'язано вивчення пам'яті у широкому діапазоні її трактувань, питання історичного тексту, його автора та інтерпретації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Західноєвропейська гуманітаристика парадигму історичної пам'яті в сучасному інформаційному суспільстві розглядає у тісному взаємозв'язку з розвитком комунікаційних технологій. Відтак, вплив мас-медіа учені зазвичай оцінюють негативно, передовсім якщо йдеться про створену “індустрію пам'яті”, перетворення минулого і його символів на медійний продукт. Тому ЗМІ закидають перетворення історичної пам'яті на безлику інформацію, яку створюють виключно з метою комерційної вигоди, щоб задовольнити розважальне, споживачське зацікавлення аудиторії та створити можливості для маніпулювання, деморалізації, відчуження та деконструкції історичної пам'яті.

В умовах трансформації суспільства, коли колективні уявлення визначали історичний і цивілізаційний вибір, роль опінієтворчої публіцистики в актуалізації теми історичної пам'яті народу мала особливе значення. Широка публічна дискусія на сторінках літературно-художніх та суспільно-політичних часописів на теренах колишнього Радянського Союзу з кінця 80-х років XX ст. спровокувала так званий читацький бум, коли журнали, щотижневики, газети виходили друком мільйонними накладками. На сторінках друкованих органів насамперед публіцистично детабували донедавна заборонені теми, проводили своєрідну “інвентаризацію минулого” під емоційними гаслами відродження історичної пам'яті народу та відновлення історичної справедливості. Переоцінка, деміфологізація пантеону героїв радянської доби, разом з реінтерпретацією радянської офіційної версії минулого, перегляд історичних закономірностей, історичних аналогій та причинно-наслідкових зв'язків були характерними рисами інтелектуальних рефлексій культурно-політичної еліти. У такому контексті вважаємо слушною думку представника львівської школи журналістики Тараса Лиля про те, що історія для публіцистики – це сфера «аксіологічного досвіду», на підставі якого виробляють «емпірично доступні засади ідентифікації зла» [3, с. 48]. Із позиції національної правди публіцисти вибудовують пантеон національних героїв, маркують катего-

рію слави, добирають аргументи у ретроспективі, аби окреслити суспільну перспективу.

Публіцистика завжди була в авангарді суспільно-політичних перетворень держави. З одного боку, вона обґрунтовувала новий цивілізаційний вибір, задавала морально-етичні координати суспільства, з іншого – відрефлексовувала поточну дійсність. Знаний сучасний український учений, представник львівської школи журналістики Йосип Лось, розвиваючи концепцію світоглядної публіцистики, яку запропонував у першій половині XX ст. М. Шлемкевич, запропонував дефініцію: «Публіцистика – словесна й візуальна сфери моделювання свідомості, вияв динамізму людського духу, політичне й морально-філософське освоєння історії та актуальної суспільної практики, всеохопний засіб формування особистості, площина зазначення вартостей та інтересів людей, соціальних груп і націй, втілення їх культурної ідентичності» [4, с. 21–22].

Отже, обдарований публіцист як моральний авторитет, гуманіст і виразник етико-естетичних імперативів, світоглядні засади творчості якого вкорінені у непроминальні духовні вартості, творить найкращі взірці публіцистики. В Україні такою є публіцистична творчість Євгена Маланюка, Івана Дзюби, Сергія Кримського, Ліни Костенко, Євгена Сверстюка, Мирослава Мариновича, Оксани Пахльовської та низки інших. Окреслені в публіцистичних виступах цінності і «хвороби» суспільства формують відповідні символи та коди, що на емоційному рівні застерігають від повторення минулих помилок, виступають регуляторами суспільної поведінки, окреслюють етичний вимір історії. Так, Оксана Забужко веде мову про неосяжність історії, яка завжди «перевищує досягнутий людиною горизонт її розуміння». На її переконання, автор повинен розширювати цей горизонт, вказати, що «попри всю розірваність нашої культурної свідомості [...], ми живемо в реальності «відкритої» – вибухонебезпечної історії» [2, с. 607–608].

Перманентне апелювання до історичної пам'яті суспільства в українській публіцистиці можна пояснити тим, що, як вважає Лариса Нагорна, пам'ять є феноменом, який «служить однаковою мірою і мірилом цивілізованості і моральності, і фундаментом ідентичності, і джерелом багатьох душевних травм» [5, с. 231].

Літературно-художня та суспільно-політична періодика – великий джерельний комплекс із вивчення історії зміни світоглядних орієнтирів, переоцінки фактів і подій, відкриття «білих плям» і «чорних сторінок» історії, які переформували, деконструювали історичну свідомість радянського та пострадянського суспільства. Вона стимулювала фахову думку істориків, соціологів, філософів, і сприяла виробленню нових підходів, поглядів на історію, події та ідеї зорієнтованих на історіософське осмислення минулого, синтезувала концептуальні ідеї подальшого соціокультурного розвитку суспільства.

Історична публіцистика суспільно-політичної періодики стала чинником, що вплинув на історіографічний контекст загалом, модернізував стандарт подання аналітичної інформації, наукову мову, що уможливило подальший фаховий критичний діалог. Саме публіцистика на основі теоретико-методологічних здобутків європейського гуманітарного знання проблематизувала концепт «історична пам'ять», зробила перші спроби дослідити генезу цього феномена й еволюцію підходів до розуміння історичної пам'яті та її специфіка у пострадянському суспільстві.

Основні тенденції осмислення проблематики історичної пам'яті в українських періодичних друкованих виданнях здебільшого залежать від позиції головного редактора та принципів редакційної політики. Редакційна політика головного редактора проявляється у тенденційності підбору публікацій, авторському колективі, а також у публікаціях матеріалів непостійних авторів. Автори простежують механізми пошуку альтернативного бачення минулого на різноманітному матеріалі й у різних контекстах – від рівня символіки влади, політичної риторики,

мобілізаційного національного міфу, ролі мистецтва та літератури у конструюванні образів героїв і мучеників нації, спільної травми і до сімейної версії пам'яті тощо.

Своєрідними маркерами вивчення публіцистичного контенту, концептуального прочитання публіцистичного дискурсу історичної пам'яті, розуміння причин актуалізації та пульсації окремих історичних явищ, постатей, сюжетів досліджуваних часописів стали ресурси історичної пам'яті, які задіяно в аргументаційній базі публіцистичного дискурсу з метою максимального впливу на читача.

Щоб розкрити зміст і суть ресурсів історичної пам'яті, звернемося до дефініції поняття «ресурс». У його етимології відображено відтворюваність, скерованість, нарощування і цілеспрямованість. Так, сучасні термінологічні словники лаконічно визначають термін «ресурс» (лат. *resurgere* – відновлюватися, відроджуватися) як життєво необхідні для діяльності людини засоби, запаси, джерела і передумови [7, с. 595].

Зважимося запропонувати власну дефініцію поняття «ресурси історичної пам'яті». Ресурси історичної пам'яті – це потенціал, закумульований у матриці історичної пам'яті, який, у разі необхідності, задіюють носії у процесі усвідомлення та інтерпретації дійсності. Ми виокремили такі ресурси історичної пам'яті: інформаційний; пізнавальний; міфологічний; політичний; організаційно-управлінський; дидактичний; інтерпретаційний; економічний; інвестиційний; культурний; духовно-релігійний; емоційний; ресурс конфліктності/примирення; мобілізаційний/спонукальний; мілітарний; ресурс модернізації; імперський; ідентифікації/самоідентифікації.

Розподіл ресурсів історичної пам'яті умовний, оскільки вони тісно взаємопов'язані й зазвичай їх задіюють водночас. Але, залежно від мети впливу на аудиторію, їх, зрозуміло, використовують з різною інтенсивністю.

• **Інформаційний ресурс** – це інформація, уявлення та знання про минуле, що перебувають у повсякденному обігу. Механізми, способи, принципи ретрансляції історичної пам'яті й символічної репрезентації спадщини ідентичні до трансляції будь-якої інформації у двох вимірах – горизонтальному (між поколіннями) і вертикальному (на рівні міжособистісної комунікації).

• **Пізнавальний** – акумульоване в минулому знання, використання минулого у пізнавальному процесі й ідентифікаційних практиках. Історичну минувшину публіцисти розглядають у контексті особливості набутого досвіду й унікальних знань. Історія слугує своєрідним ілюстративним матеріалом, унаслідок чого у свідомість імплантують ідеї закономірності й детермінованості минулого як причини всього, що відбувається у сьогоденні та що визначає майбутнє.

• **Ресурс міфологізації** – це потенціал романтизації, героїзації та метафоричного моделювання минулого, формування художнього образу на базі реальних історичних подій. Найвиразнішими у публіцистичних виступах є теми: слави; перемоги; землі, просякнутої кров'ю; подвижництва і жертвності воїнів (героїчно-мілітарні міфи) у різні історичні епохи, які є перманентно присутнім мотиватором для «ніколи не забудемо!»; унікалізації публіцистикою історичної долі, місця та ролі держави і суспільства у світі, жертвності народу та витривалості його характеру.

• **Політично-ідеологічний ресурс** – чи не найголовніший інструмент легітимізації національної державності. Оскільки держава структурує свій політичний простір, вона здійснює цілеспрямовану політику пам'яті й забезпечує офіційний статус певній версії минулого як засобу закріплення у свідомості громадян цінностей, які вважає важливими для себе.

• **Організаційно-управлінський** – безпосередньо пов'язаний з політикою пам'яті, її офіційною інституалізацією. Це висвітлення питання організації та координації роботи системи інститутів національної пам'яті (створення «чорних» і

«білих» «Книг пам'яті»), архівів (переховування або відкриття документів), музеїв (організація експозицій), бібліотек, галерей тощо.

• **Дидактичний, або ресурс «уроків історії»** – тісно корелює з двома попередніми. Інколи набуває гіперболізованих станів пасеїзму – самолюбівання минулим, що заважає бачити перспективу. Публіцисти звертаються до повчальної, моралізаторської функції історії, коли з «уроків історії» беруть позитивний досвід будівництва держави, пригадують «золоті часи» чи застерігають проти повторення помилок минулого.

• **Інтерпретаційний** – пояснення і наповнення символічного смислового поля, пошук альтернативного варіанта інтерпретації минулого на засадах суспільного консенсусу. Реінтерпретація минулого і його рефлексій у координатах гуманізму, людиноцентризму, у контексті загальноєвропейського символічного культурного капіталу. Центральним предметом роздумів публіциста постає не минуле загалом, а зміна значення в оцінках певної події, історичної постаті чи ідеї.

• **Економічний** – потенціал для отримання прибутків і надприбутків із культурно-історичної спадщини (для ЗМІ – альтернативність поглядів на минуле; сенсацийність і скандальність забезпечує зростання рейтингів і накладів).

• **Інвестиційний** – тісно пов'язаний із економічним ресурсом; приваблювання інвесторів забезпечує розвиток туристичної індустрії й інфраструктури, реставрацію пам'яток архітектури, відбудови меморіалів та ін.

• **Культурний** – розгалужена система понять, правил, звичаїв, ідеалів, естетичних цінностей суспільства. Уявлення про минуле та форми вияву історичної пам'яті, її рефлексії у суспільному дискурсі залежать від соціокультурних потреб суспільства. Культурні цінності закладають духовно орієнтований фундамент суспільного буття, надають смисл життю індивіда, стимулюють почуття гідності й самореалізації.

• **Духовно-релігійний** – нерозривний із культурним, морально-духовна матриця суспільства, осердя якої є Віра, Бог, Істина як абсолютні цінності. Активізація духовно-релігійного ресурсу історичної пам'яті виявляється в апеляціях до релігійних традицій, культурно-мистецької спадщини, які можуть дієво протистояти викликам світового глобалізаційного процесу і запобігти втраті ідентичності.

• **Емоційний** – кількарівневий ресурс, який включає увесь спектр емоційних переживань: і суперлятивно-позитивні (гордість, радість тощо), і негативні (страх, біль, моральні конфлікти), зокрема й досвід екзистенційно дискомфортний, сформований віктимізацією історичної долі (проблеми ідентичності, відчуття краху і труднощі усвідомлення сенсу життя, непоправність втрати). Сповідальна публіцистика апелює до відчуття суспільного очищення, оновлення, відродження, полегшення (суспільного катарсису). Шляхом деконструкції тиражованих суспільних фобій історична, літературна і наукова публіцистика адаптує європейський історичний досвід переживання травми та примирення з минулим.

• **Ресурс конфліктності / примирення** ґрунтується на «гарячій» і «холодній» історичній пам'яті, за допомогою яких можна досягнути максимального напруження і конфронтації в суспільстві, або ж угамувати суспільні пристрасті, віднайти рівновагу та шлях до примирення. Ресурс примирення є фундаментальним у часи суспільного конфлікту, як головний фактор стабілізації ситуації. Увиразнюється потреба толерантного трактування множинності образів минулого й увага до різних поглядів, які мають рівні права на існування. У таких випадках акцентують на принциповій позиції щодо збереження автономії науки як важливої умови для роботи суспільства зі своїм минулим.

• **Мобілізаційний / спонукальний** – публіцистика апелює до потенціалу самоорганізації, концентрації інтелектуальних, моральних, фізичних, матеріальних потуг суспільства під час певних небезпек.

• **Ресурс модернізації** – апеляції до пам'яті про реформу як історичний етап розвитку.

• **Мілітарний ресурс** – пам'ять про військові перемоги, глорифікований мілітарний міф непереможної армії, пантеон героїв війни, подвигу і самопожертви.

• **Імперський ресурс** – пам'ять про імперський досвід: виникнення імперії, нарощування її сили, експансія, пам'ять про епоху процвітання та величі, взаємини метрополії з колоніями, використання ресурсів захоплених територій, причини загибелі імперії.

• **Ресурс ідентифікації / самоідентифікації** – ототожнення та самоусвідомлення себе відповідно до морально-етичних координат, символічного капіталу репрезентації, уявлень про ідеальне «ми», осмислення реального чи уявного історичного досвіду, на підставі якого виробляють спільні та загальні цінності, типові норми поведінки тощо.

Висновки. Публіцисти оперують зазначеними ресурсами історичної пам'яті, інтегруючи певну інтерпретаційну модель минулого у суспільну свідомість, аргументуючи ретроспективне чи перспективне бачення з позиції ідейно-сміслових домінант і світоглядних ідеологем, виразниками і носіями котрих вони є.

Історичні «сюжети», що пригадують чи, навпаки, забувають, безпосередньо відображають духовно-культурні та суспільно-політичні процеси у суспільстві і залежать від викликів часу. А тому дослідження специфіки використання й інтенсифікації тих чи інших ресурсів історичної пам'яті дозволяє простежити зміну світоглядних орієнтирів і настроїв, своєрідну динаміку переосмислення та реінтерпретації фактів, подій, особистостей та ідей минувшини.

Список бібліографічних посилань

1. Адорно Т. Что значит «проработка прошлого» // Неприкосновенный запас. 2005. № 2–3 (40–41). URL: <http://www.nz-online.ru/print.phtml?aid=30011356>.
2. Забужко О. Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій. Київ, 2007. С. 607–608.
3. Лильо Т. Деісторизація свідомості як передумова ефективності маніпулятивних ідеологем у сучасній публіцистиці // Вісник Львів. ун-ту. Серія журналістика. 2011. Вип. 35. С. 46–54.
4. Лось Й. Журналістика перед новим викликом // Вісник Львів. ун-ту. Серія журналістика. 2004. Вип. 25. С. 18–43.
5. Нагорна Л. Історична пам'ять: теорії, дискурси, рефлексії. Київ: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2012. 328 с.
6. Нора П. Проблема міста пам'яті // Франція-пам'ять. СПб.: Изд-во С.-Петербургу. ун-та, 1999. С. 17–50.
7. Сучасний словник іншомовних слів. Київ: Довіра, 2006. 789 с. (Словники України). Словник іншомовних слів / уклад.: С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. Київ: Наук. думка, 2000. 680 с.
8. Хальбвакс М. Коллективная и историческая память // Неприкосновенный запас. 2005. № 2–3 (40–41). URL: <http://www.nz-online.ru/index.phtml?aid=30011360>.
9. Хаттон П. История как искусство памяти. СПб.: Владимир Даль, 2003. 424 с.
10. Erll A. Cultural Memory Studies: An Introduction // Media and Cultural Memory. Berlin/New York : de Gruyter, 2008. P. 1–19.
11. Zelizer B. Tenenboim-Weinblatt K. Journalism and Memory. Palgrave Macmillan Memory Studies. 2014. 304 p.

Коньок А. В. РЕСУРСЫ ИСТОРИЧЕСКОЙ ПАМЯТИ В ИССЛЕДОВАНИИ ПУБЛИЦИСТИЧЕСКОГО ТЕКСТА: МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЙ АСПЕКТ.

Выделены и проанализированы основные ресурсы исторической памяти, которые рассмотрены как своеобразные маркеры изучения публицистического текста, концептуального прочтения дискурса исторической памяти в современной публицистике. Исследование использования и интенсификации тех или иных ресурсов

исторической памяти дает возможность проследить изменение мировоззренческих ориентиров и настроений, динамику переосмысления интерпретации исторических фактов и событий со стороны публицистов и журналистов.

Ключевые слова: ресурсы исторической памяти, публицистика, литературно-художественная и общественно-политическая периодика, интерпретация прошлого, метод.

Konyk A. RESOURCES OF HISTORICAL MEMORY IN RESEARCHING PUBLICISTIC TEXTS: METHODOLOGICAL ASPECTS.

The article is focused on the allocation and analysis of the main resources of historical memory which are considered as peculiar indicators for studying publicist content and conceptual reading of discourses of historical memory in contemporary publications. It is relevant insofar as researching the use and intensification of these or other resources of historical memory allows us to observe changes in world landmarks, socio-political moods, ideological references and temperament and the dynamics of re-interpretation of historical facts and events by authors.

Keywords: resources of historical memory, publicist text, literary-artistic and socio-political periodicals, interpretation of the past, method.

UDC 070.1:[82-92:17.035.3]

**RESOURCES OF HISTORICAL MEMORY IN RESEARCHING
PUBLICISTIC TEXTS: METHODOLOGICAL ASPECTS**

Anastasiya Konyk

*Researcher: Department of Foreign Press and Information, Faculty of Journalism,
Ivan Franko Lviv National University
1, University Str., Lviv, 79000, Ukraine.
konykan2011@gmail.com*

Research methodology. In this article we have allocated and analysed the main resources of historical memory, which are considered utilising personal markers from studying publicist content and conceptual reading of discourses of historical memory in contemporary publications.

Results. Publicists employ resources of historical memory (as indicated above), integrating a specific interpretative model of the past in the public consciousness, arguing a retrospective or prospective vision of philosophical and semantically dominant ideology, of which they are representatives and carriers. Historical «narrative», which reminds or, conversely ignores, directly reflects the spiritual-cultural and socio-political processes in the society and depends upon the summons of the time. Consequently the study of the specifics, the use and intensification of these or other resources of historical memory enable the analysis of fluctuations in world landmarks and moods, the peculiar dynamics of the rethinking and re-interpretation of facts, events, personalities and ideas of the past.

Novelty. In this article we propose the definition and understanding of the term ‘resources of historical memory’ as ‘the potential which has been accumulated in a matrix of historical memory and which, in the event of necessity, becomes enabled within its carriers in order to process, understand and interpret reality’. From this broad definition a number of categories of resources of historical memory have emerged: informational; cognitive; mythological; political-ideological; organisational-management; didactic; interpretative; economic; investment; cultural; spiritual-religious; emotional; conflict/reconciliation; mobilisational/motivational; modernisation; military; imperialistic; identity/ self-identity.

The practical significance. The practical value of the article may be measured in terms of the research results and conclusions which may be used by political analysts and journalists for the prognosis and development of media strategy. In practise, respective ideologies and global and cultural constructs formulated by publicists are deployed by mass media and propaganda organs to devise the information strategy. This in turn builds, within collective conscience, stereotypical historical regularity, historical analogies and reason-consequential connections to substantiate the internal and external politics of nations.

Надійшла до редколегії 13.09.16.